

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતે ગુજરાત હાઈકોર્ટમાં

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૦૭૧/૨૦૦૩

વિથ

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૬૦૧૫/૨૦૦૩

વિથ

સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૪૭૬૬/૨૦૦૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી.એલ. સોની સહી/-

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના રીપોર્ટર્સને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી છે?	ના
૨	રીપોર્ટરને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	હા
૩	શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની આખરી નકલ જોવા માંગે છે?	ના
૪	શું આ કેસમાં ભારતીય બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલ કોઈ હુકમના અર્થઘટન અંગે કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્ન સમાયેલ છે?	ના

=====

હોટેલ સત્યકેતુ....અરજદાર(ઓ)

વિરુદ્ધ

મધ્ય ગુજરાત વીજ કંપની લિ.....સામાવાળા(ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૫૦૭૧/૨૦૦૩ માં ઉપસ્થિતિ :

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી એડવોકેટ : શ્રી એ.જે. પટેલ

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ તરફથી એડવોકેટ : સુશ્રી લીલુ કે. ભાયા

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૬૦૧૫/૨૦૦૩ માં ઉપસ્થિતિ :

અરજદારો તરફથી એડવોકેટ : શ્રી સત્યમ છાયા

સામાવાળા તરફથી એડવોકેટ : સુશ્રી લીલુ કે. ભાયા

સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૧૪૭૬૬/૨૦૦૪ માં ઉપસ્થિતિ :

અરજદાર તરફથી એડવોકેટ : શ્રી રાજેશ કે. સવજાણી

સામાવાળા નં. ૧ તરફથી એડવોકેટ : શ્રી સ્વપ્નેશ્વર ગૌતમ, એ.જી.પી.

સામાવાળા નં. ૨ તરફથી એડવોકેટ : સુશ્રી લીલુ કે. ભાયા

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી.એલ. સોની

તારીખ : ૨૦/૦૪/૨૦૧૭

કોમન મૌખિક ચુકાદો

૧. ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી આ તમામ પિટિશનોમાં, જાહેર હરાજીમાં જે પરિસર અરજદારો દ્વારા ખરીદવામાં આવ્યું છે તે પરિસરમાં અરજદારોને વીજ જોડાણ આપવા માટે ગુજરાત વિદ્યુત બોર્ડ - હાલની વીજ કંપની (જે હવે પછી “કંપની” તરીકે ઉલ્લેખિત છે) દ્વારા અગાઉના ગ્રાહકોના બાકી લેણાં ચૂકવવા અંગે કરવામાં આવતા આગ્રહ સામે સામાન્ય ફરિયાદ કરવામાં આવી છે.

૨. અરજદારોનો કેસ એવો છે કે તેઓએ જાહેર હરાજીમાં અગાઉના ગ્રાહકોના એકમો ખરીદ્યા છે અને તેઓ અગાઉના ગ્રાહકોની કોઈપણ જવાબદારી ચૂકવવા માટે બંધાયેલા નથી અને કંપની દ્વારા એવો આગ્રહ રાખીને તેઓને વીજ જોડાણ આપવાનો ઇનકાર કરી શકાય નહીં કે તેઓએ પહેલાં અગાઉના ગ્રાહકોના બાકી લેણાં ચૂકવવા જોઈએ. જોકે, કંપનીનું એવું વલણ છે કે ઇલેક્ટ્રિસિટી સપ્લાય એક્ટ, ૧૯૪૮ ('સપ્લાય એક્ટ') ની કલમ ૪૯ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને વીજળી પુરવઠાની શરતોમાં દાખલ કરવામાં આવેલી શરત નં. ૨(જે) ના આધારે, કંપની અગાઉના ગ્રાહકોના એકમોના ખરીદનાર અરજદારોને વીજ જોડાણ આપવા માટે પૂર્વશરત તરીકે અગાઉના ગ્રાહકોના બાકી લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ રાખવા માટે હકદાર છે.

૩. તારીખ ૧૦.૮.૨૦૦૧ ના જાહેરનામા દ્વારા સપ્લાયની શરતોમાં દાખલ કરવામાં આવેલી શરત નં. ૨(જે) નીચે મુજબ વંચાય છે:- જૂના લેણાંની વસૂલાત- કોઈપણ પરિસર કે જ્યાં ગ્રાહક/કબજેદાર પાસેથી બોર્ડના લેણાં બાકી હોય, તેવા

પરિસર માટે પુનઃજોડાણ (રીકનેક્શન) અથવા નવા જોડાણની અરજી ધ્યાને લેવામાં આવશે નહીં. નવા અનુગામી/કબજેદારે વીજળી પુરવઠા માટે અનુગામી/કબજેદારની અરજી પર પ્રક્રિયા કરવામાં આવે તે પહેલાં અગાઉના ગ્રાહકના આ લેણાં ચૂકવવા પડશે. જો બોર્ડને પાછળથી અગાઉના ગ્રાહક પાસેથી આ લેણાંની પૂરેપૂરી અથવા આંશિક રકમ મળે, તો આવા લેણાંની વસૂલાત માટેના કાનૂની ખર્ચ સહિતના ખર્ચાઓને સરભર કર્યા પછી સદર રકમ અનુગામી/કબજેદારને પરત કરવામાં આવશે અને આ પરત ચૂકવણી પર કોઈ વ્યાજ ચૂકવવામાં આવશે નહીં.

આવા લેણાંની વસૂલાત માટેના કાનૂની ખર્ચ સહિતના ખર્ચાઓને સરભર કર્યા પછી સદર રકમ અનુગામી/કબજેદારને પરત કરવામાં આવશે અને આ પરત ચૂકવણી પર કોઈ વ્યાજ ચૂકવવામાં આવશે નહીં.

જ. લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૬૯૬/૨૦૦૩ અને તેની સાથેની કનેક્ટેડ અપીલોમાં તારીખ ૧૮.૭.૨૦૦૫ ના ચુકાદા દ્વારા આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચે ઉપરોક્ત શરત નં. ૨(જે) ને વૈધાનિક સ્વરૂપ ધરાવતી ઠરાવી છે. સદર ચુકાદામાં ડિવિઝન બેન્ચે એમ પણ ઠરાવ્યું હતું કે વીજ પુરવઠો પુનઃસ્થાપિત કરવા અથવા નવું જોડાણ આપવા માટે પૂર્વશરત તરીકે વીજળી ચાર્જ/લેણાંની બાકી રકમ જમા કરાવવા અંગેના બોર્ડના આગ્રહમાં તેને કોઈ દેખીતી મનસ્વીતા જણાઈ નથી. ડિવિઝન બેન્ચ સમક્ષ જે.ટી. ૧૯૯૫(૨) એસ.સી. ૬૨૬ માં રિપોર્ટ થયેલ ઇશા માર્બલ્સ વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય વિદ્યુત બોર્ડ ના કેસના ચુકાદા પર આધાર

રાખવામાં આવ્યો હતો. ડિવિઝન બેન્ચને જણાવ્યું હતું કે ઈશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં એવી કોઈ વૈધાનિક જોગવાઈ નહોતી કે જેના હેઠળ બોર્ડ સંભવિત ગ્રાહક પાસેથી અગાઉના ગ્રાહક દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર વીજળીના લેણાં જમા કરાવવાની માંગણી કરી શકે, અને તેથી ઠરાવ્યું હતું કે ઈશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના ચુકાદાનો સિદ્ધાંત એવા કેસોમાં લાગુ પાડી શકાય નહીં જ્યાં ભૂતકાળના લેણાંની વસૂલાત માટેનો આગ્રહ શરત નં. ૨(જે) પર આધારિત હતો, જે વૈધાનિક સ્વરૂપ ધરાવે છે અને જોડાણ પુનઃસ્થાપિત કરવા અથવા નવું જોડાણ આપવા માટે પૂર્વશરત તરીકે વીજળીના લેણાંની બાકી રકમ ચૂકવવા માટેની વિશિષ્ટ જોગવાઈ ધરાવે છે.

૫. (૧૯૯૮) જ એસ.સી.સી. ૪૭૦ માં રિપોર્ટ થયેલ હૈદરાબાદ વનસ્પતિ લિમિટેડ વિરુદ્ધ એ.પી. સ્ટેટ ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ અને અન્ય ના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે ઠરાવ્યું છે કે કલમ ૪૯ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને બોર્ડ દ્વારા સૂચિત કરાયેલ અને વીજળી પુરવઠો મેળવતા તમામ ગ્રાહકોને લાગુ કરાયેલ ગ્રાહકોને વીજ પુરવઠો આપવા માટેના નિયમો અને શરતો વૈધાનિક સ્વરૂપ ધરાવે છે.

૬. પ્રથમ પિટિશન એટલે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૦૭૧/૨૦૦૩ ના અરજદારનો કેસ એવો છે કે તેણે તારીખ ૧૦.૭.૨૦૦૦ ના રોજ ગુજરાત રાજ્ય નાણાકીય નિગમ ('જી.એસ.એફ.સી.') દ્વારા યોજાયેલી જાહેર હરાજીમાં અગાઉના ગ્રાહકનું યુનિટ ખરીદ્યું હતું અને તારીખ ૧૪.૮.૨૦૦૦ ના રોજ તેને ખરીદેલી

મિલકતનો કબજો સોંપવામાં આવ્યો હતો, જ્યારે શરત નં. ૨(જે) પ્રથમ વખત તારીખ ૧૪.૮.૨૦૦૧ ના રોજ દાખલ કરવામાં આવી હતી અને તેથી અરજદાર દ્વારા તારીખ ૧.૨.૨૦૦૩ ના રોજ કરવામાં આવેલી અરજીના અનુસંધાને વીજ જોડાણ આપવા માટે પૂર્વશરત તરીકે કંપની દ્વારા અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ રાખવો વાજબી નહોતો.

૭. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી પટેલે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારનો કેસ ઈશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના કેસના નિર્ણયથી આવરી લેવાયેલો રહેશે.

૮. ઉપરોક્ત દલીલની સામે, વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી ભાયાએ રજૂઆત કરી હતી કે શરત નં. ૨(જે) લાગુ કરવાના હેતુ માટે વીજ જોડાણ માટેની અરજીની તારીખ ધ્યાને લેવાની રહે છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે નિર્વિવાદપણે, સપ્લાય એક્ટની કલમ ૪૯ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને કંપની દ્વારા શરત નં. ૨(જે) ઘડવામાં આવ્યા પછી અરજદારે વીજ જોડાણ માટે અરજી કરી હતી.

૯. અદાલતને જણાય છે કે અરજદારે નવી દાખલ કરાયેલી શરત નં. ૨(જે) પછી અરજી કરી હોવાથી, અરજદારનો કેસ આવી શરત દ્વારા આવરી લેવાયેલો રહેશે. જ્યારે શરત નં. ૨(જે) અગાઉના ગ્રાહક/કબજેદારના કબજા હેઠળના કોઈપણ પરિસર માટે પુનઃજોડાણ અથવા નવું જોડાણ માંગવામાં આવે ત્યારે જૂના લેણાંની વસૂલાત માટે વિશિષ્ટ જોગવાઈ કરે છે, ત્યારે જો શરત નં. ૨(જે) દાખલ થયા પછી અરજી કરવામાં આવી હોય તો જૂના લેણાંની વસૂલાતનો આગ્રહ રાખી

શકાય છે. (૨૦૦૬) ૧૩ એસ.સી.સી. ૧૦૧ માં રિપોર્ટ થયેલ દક્ષિણ હરિયાણા બીજલી વિતરણ નિગમ લિમિટેડ વિરુદ્ધ પેરામાઉન્ટ પોલિમર્સ (પી) લિમિટેડ ના કેસમાં, માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતે નવું જોડાણ માંગનાર વ્યક્તિ પાસેથી ભૂતકાળના લેણાં ચૂકવવા અંગે વીજ કંપનીના આગ્રહ સંબંધિત પ્રશ્નની વિચારણા કરતી વખતે, સપ્લાય એક્ટની કલમ ૪૯ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને કંપની દ્વારા વીજ ઊર્જા સપ્લાયની શરતોમાં દાખલ કરાયેલ કલમ નં. ૨૧-એ જેવી સમાન શરતના સંદર્ભમાં, પેરા ૧૧, ૧૫, ૧૬ અને ૧૭ માં નીચે મુજબ ઠરાવ્યું છે અને અવલોકન કર્યું છે:-

૧૧. અમારા મત મુજબ, નિયમો અને શરતોની આ નવી દાખલ કરાયેલી કલમ ૨૧-એ પ્રથમ સામાવાળાને લાગુ પડતી નહોતી તેવું ઠરાવવામાં હાઈકોર્ટે ભૂલ કરી છે. એ સાચું છે કે નાણાકીય નિગમના કહેવાથી પ્રથમ સામાવાળાને ઉપક્રમનું વેચાણ તારીખ ૨૭.૧૧.૨૦૦૧ પહેલાંનું હતું અને કલમ ૨૧-એ દાખલ થયા પહેલાં તારીખ ૨૨.૪.૧૯૯૯ ના રોજ પ્રથમ સામાવાળાને કબજો પણ સોંપવામાં આવ્યો હતો. પરંતુ કલમ ૨૧-એ(સી) ને જોતાં એ સ્પષ્ટ છે કે જો પ્રથમ સામાવાળાની તરફેણમાં વેચાણની તારીખ એ સુસંગત તારીખ છે તેવો હાઈકોર્ટે લીધેલો મત સ્વીકારવામાં આવે, તો પણ અપીલકર્તા પ્રથમ સામાવાળા પર હયાત ગ્રાહક તરીકે કલમ ૨૧-એ ની પેટા-કલમ (બી) લાગુ કરવા હકદાર બનશે, કારણ કે પ્રથમ સામાવાળાના કબજા હેઠળના પરિસર સામે ડિફોલ્ટ થયેલી રકમ અસ્તિત્વમાં હતી. અમે હાઈકોર્ટના એ મત સાથે પણ સંમત થવાની સ્થિતિમાં

નથી કે નાણાકીય નિગમ દ્વારા પ્રથમ સામાવાળાને ઉપક્રમના વેચાણની તારીખ
 એ સુસંગત તારીખ છે. કલમ ૨૧-એ નો સમાવેશ તારીખ ૨૭.૧૧.૨૦૦૧ ના
 પત્રવ્યવહાર દ્વારા પરિપત્રિત કરવામાં આવ્યો હતો અને ત્યારબાદ સપ્લાય
 એક્ટની કલમ ૭૯(જે) સાથે વંચાણે લેતાં કલમ ૪૯ ની જોગવાઈઓ અનુસાર
 ઔપચારિક જાહેરનામું બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું. પ્રથમ સામાવાળાએ તારીખ
 ૧.૧.૨૦૦૨ ના રોજ જ નવા જોડાણ માટે અરજી કરી હોવાથી, સદર અરજી
 તારીખ ૨૭.૧૧.૨૦૦૧ ના રોજ દાખલ કરાયેલી અને ત્યારબાદ ઔપચારિક રીતે
 સૂચિત કરાયેલી શરત સહિતના નિયમો અને શરતો દ્વારા સંચાલિત થશે. તે
 સંબંધે તારીખ ૨૭.૨.૨૦૦૨ ના રોજ દાખલ કરાયેલી રિટ પિટિશનમાં, અદાલત
 એવા નિષ્કર્ષ પર આવી શકી ન હોત કે પ્રથમ સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલી
 અરજી કલમ ૨૧-એ સહિતના સુધારેલા નિયમો અને શરતો દ્વારા સંચાલિત
 નહોતી. એવું નથી કે પ્રથમ સામાવાળો અજાણ્યો પક્ષકાર હતો. નાણાકીય નિગમ
 સમક્ષ પોતાની બોલી રજૂ કરતાં પહેલાં પ્રથમ સામાવાળાએ ચોક્કસપણે
 પરિસરનું નિરીક્ષણ કર્યું હશે અને તે જાણી શક્યો હોત કે પરિસરનું પાવર
 કનેક્શન કાપી નાખવામાં આવ્યું હતું અને આ માહિતીએ તેને વીજ જોડાણ
 કાપવાના કારણો વિશે વાજબી તપાસ કરવા પ્રેરી હોવી જોઈતી હતી જેથી એવી
 માહિતી મળી શકી હોત કે ઉપક્રમનો અગાઉનો માલિક અથવા ગ્રાહક ડિફેલ્ટમાં
 હતો. તદુપરાંત, અપીલકર્તાએ વેચાણની જાહેરાત કરવામાં આવી તે પહેલાં જ
 નાણાકીય નિગમને સ્પષ્ટપણે પત્ર લખીને જાણ કરી હતી કે અપીલકર્તાને
 વીજળી ચાર્જ પેટે રૂ. ૬૪,૨૩,૬૯૫/- ની રકમ બાકી હતી અને જ્યારે ઉપક્રમનું

વેચાણ કરવામાં આવે ત્યારે તે રકમની જોગવાઈ કરવી જોઈએ અથવા ધ્યાનમાં રાખવી જોઈએ. તેથી, એક સમજદાર ખરીદનાર તરીકે પ્રથમ સામાવાળા દ્વારા કોઈપણ વાજબી તપાસ કરવામાં આવી હોત તો તેને આવી જવાબદારીના અસ્તિત્વની જાણ થઈ ગઈ હોત. વેચાણ પણ 'જેમ છે જ્યાં છે' ના ધોરણે હતું. સપ્લાયની શરતોની કલમ ૨૧-એ ના દાખલ કરાયેલા પાઠના અમારા અર્થઘટન મુજબ, ખાસ કરીને તેની કલમ (બી) અને (સી) ના સંદર્ભમાં, અમારો એવો મત છે કે જ્યારે પ્રથમ સામાવાળાએ પરિસર માટે નવું જોડાણ મેળવવા તારીખ ૧.૧.૨૦૦૨ ના રોજ અરજી કરી ત્યારે સદર કલમો પ્રથમ સામાવાળાને સ્પષ્ટપણે લાગુ પડતી હતી.

૧૫. આપણે અવલોકન કરવું જોઈએ કે જાહેરનામા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી શરતોની કલમ ૨૧-એ ની માન્યતા માટે ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) નો નિર્ણય પોતે જ કોઈ ઉત્તર નથી. સપ્લાય એક્ટની કલમ ૪૯ હેઠળ, લાયસન્સધારક અથવા વીજ બોર્ડ વિદ્યુત ઊર્જાના સપ્લાય માટેના નિયમો અને શરતો નક્કી કરવા હકદાર છે. તેને ઉપલબ્ધ સત્તાના સંદર્ભમાં તેમજ સપ્લાય એક્ટની કલમ ૭૯(જે) ના સંદર્ભમાં એવું કહી શકાય નહીં કે વિદ્યુત ઊર્જાના સપ્લાય માટેના નિયમો અને શરતોમાં કલમ ૨૧-એ નો સમાવેશ કરવો તે અપીલકર્તાની સત્તા બહારની બાબત છે. તે માત્ર કરાર આધારિત પણ નથી. આ અદાલતે મેસર્સ હૈદરાબાદ વનસ્પતિ લિમિટેડ વિરુદ્ધ આંધ્રપ્રદેશ રાજ્ય વિદ્યુત બોર્ડ અને અન્ય માં ઠરાવ્યું છે કે વિદ્યુત (સપ્લાય) એક્ટની કલમ ૪૯ હેઠળ વિદ્યુત બોર્ડ દ્વારા

સૂચિત વીજળી પુરવઠા માટેના નિયમો અને શરતો વૈધાનિક છે અને બોર્ડ દ્વારા દરેક ગ્રાહક સાથે વ્યક્તિગત કરાર કરવામાં આવે છે તે હકીકત સપ્લાયના નિયમો અને શરતોને કરાર આધારિત બનાવતી નથી. આ અદાલતે એમ પણ ઠરાવ્યું છે કે વિદ્યુત બોર્ડ વ્યાપારી સંસ્થા ન હોવા છતાં, તે પોતાના ટેરિફ્સનું એવી રીતે નિયમન કરવા હકદાર છે જેથી તેની પાસે વાજબી નફો રહે અને તે જરૂરી પ્રવૃત્તિઓ હાથ ધરવા સક્ષમ બને. જો તે પ્રક્રિયામાં, જે પરિસરને વીજ પુરવઠો આપવામાં આવ્યો હતો તેના સંદર્ભમાં લેણાંની વસૂલાત માટે, ઉપક્રમના હસ્તાંતરણ મેળવનાર (ટ્રાન્સફરી) પાસેથી તેની વસૂલાત માટે કોઈ શરત દાખલ કરવામાં આવે, તો તેને દેખીતી રીતે અનધિકૃત અથવા ગેરવાજબી કહી શકાય નહીં. અલબત્ત, ભારતના બંધારણમાં સમાવિષ્ટ મૂળભૂત અધિકારોનું ઉલ્લંઘન કરતી હોવાના આધારે અદાલત તેને રદબાતલ ઠરાવી શકે છે. પરંતુ તે એક અલગ બાબત છે. આ કેસમાં હાઈકોર્ટે તેવી ક્વાયત હાથ ધરી નથી.

૧૬. હરિયાણા ગવર્નમેન્ટ ઇલેક્ટ્રિકલ અન્ડરટેકિંગ્સ (ડચૂઝ રીકવરી) એક્ટ, ૧૯૭૦ ને ધ્યાને લેતાં ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) માં પ્રવર્તમાન પરિસ્થિતિ હાલના કેસમાં ઉપલબ્ધ પરિસ્થિતિ જેવી જ હતી. તે કેસમાં સામેલ સપ્લાયની શરતોમાં હાલના કેસની જેમ કલમ ૨૧-એ જેવી કોઈ કલમ દાખલ કરવામાં આવી નહોતી. તે નિર્ણય એવા આધાર પર આગળ વધ્યો હતો કે સપ્લાય માટેનો કરાર માત્ર અગાઉના ગ્રાહક સાથે હતો અને જવાબદારી માત્ર તે ગ્રાહક સામે જ અમલમાં મૂકી શકાય તેવી હતી અને પાછળથી ખરીદનાર સાથે કોઈ કરાર

આધારિત સંબંધ ન હોવાથી તેમજ તે ઇલેક્ટ્રિસિટી એક્ટના અર્થ મુજબ ગ્રાહક ન હોવાથી, અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં ખરીદનાર પાસેથી વસૂલ કરી શકાતા નથી. આ અદાલતને સપ્લાયની શરતોમાં કલમ ૨૧-એ જેવી કલમની અસરની વિચારણા કરવાની કોઈ તક મળી નહોતી. તેથી અમારો એવો મત છે કે લાદવામાં આવેલી શરતને રદબાતલ કરવા માટે ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) નો નિર્ણય લાગુ કરી શકાય નહીં અને વિદ્યુત ઊર્જાના સપ્લાય માટે આવી શરત દાખલ કરવા સામે પડકારવા માટે પ્રથમ સામાવાળાએ ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના સિદ્ધાંતથી સ્વતંત્ર કેસ બનાવવો પડશે, જો કે તે મદદરૂપ હોય તો તેના સિદ્ધાંત પર આધાર રાખી શકે છે. આ અદાલત પોતાના નિષ્કર્ષ પર પહોંચવામાં અનિવાર્યપણે ઇલેક્ટ્રિસિટી એક્ટની કલમ ૨૪ ના અર્થઘટન સાથે વિચારણા કરી રહી હતી. તેથી આ કેસમાં ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના નિર્ણયની શુદ્ધતા કે અન્યથાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી, ખાસ કરીને એ હકીકતને ધ્યાને લેતાં કે હાઈકોર્ટે એ પ્રશ્નની વિચારણા કરી નથી કે નિયમો અને શરતોની દાખલ કરાયેલી કલમ ૨૧-એ કોઈપણ કારણસર અમાન્ય છે કે કેમ.

૧૭. અમે ઉપર જે જણાવ્યું છે તેના પ્રકાશમાં અમે માનીએ છીએ કે વિદ્વાન સિંગલ જજ અને ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદાઓને બાજુ પર રાખવા અને પ્રથમ સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી રિટ પિટિશનને કાયદા અનુસાર નવેસરથી નિર્ણય કરવા માટે હાઈકોર્ટ સમક્ષ પરત મોકલવી તે અપનાવવા માટે યોગ્ય માર્ગ છે. પ્રથમ સામાવાળો તેની રિટ પિટિશનમાં અને તેમાં માંગેલી દાદમાં સુધારો કરવા સ્વતંત્ર રહેશે અને આવા સુધારાના કિસ્સામાં અપીલકર્તા વિરોધમાં

વધારાનું નિવેદન દાખલ કરવા હકદાર બનશે. અમે ઉપર જે જણાવ્યું છે તેના પ્રકાશમાં હાઈકોર્ટ દ્વારા રિટ પિટિશનની નવેસરથી વિચારણા કરવામાં આવશે.

૧૦. જ્યાં સુધી શરત નં. ૨(જે) ની માન્યતા સંબંધિત પ્રશ્નનો સંબંધ છે, ઉપર જણાવ્યા મુજબ, આ અદાલતની ડિવિઝન બેન્ચે તેને પહેલેથી જ માન્ય ઠરાવી છે અને વૈધાનિક સ્વરૂપ ધરાવતી હોવાનું જણાયું છે. તેથી, પેરામાઉન્ટ પોલિમર્સ લિમિટેડ (ઉપર મુજબ) ના કેસના ચુકાદાના પ્રકાશમાં, પ્રથમ પિટિશનના અરજદારે શરત નં. ૨(જે) દાખલ થયા પછી અરજી કરી હોવાથી, અરજદાર હરાજી ખરીદનાર હોવા છતાં વીજ જોડાણ આપવા માટે ભૂતકાળના લેણાં ચૂકવવા અંગેનો કંપનીનો આગ્રહ ગેરકાયદેસર હોવાનું કહી શકાય નહીં. તેથી, અરજદારને કોઈ રાહત આપી શકાય નહીં. તેથી, પ્રથમ પિટિશન ફગાવી દેવાને પાત્ર છે. જોકે, વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી પટેલે રજૂઆત કરી હતી કે અગાઉના બોર્ડ - વીજ કંપનીએ અગાઉના ગ્રાહક પાસેથી રૂ. ૮,૮૬,૩૦૭.૫૬ ના વીજળીના લેણાંની વસૂલાત માટે સિવિલ દાવો નં. ૮૬૭/૧૯૯૯ પહેલેથી જ દાખલ કર્યો છે અને તેથી અદાલત એવું અવલોકન કરી શકે છે કે જો બોર્ડ - કંપની ઉપરોક્ત લેણાંની વસૂલાત માટેના દાવામાં સફળ થાય, તો બોર્ડ અરજદારને વીજ જોડાણ આપવા માટે અરજદાર પાસેથી વસૂલ કરેલી રકમ અરજદારને પરત કરશે. વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી ભાયાએ ન્યાયી રીતે જણાવ્યું હતું કે કંપની દાવામાં સફળ થાય અને અગાઉના ગ્રાહક પાસેથી લેણાં વસૂલ કરે ત્યારે કંપની અરજદાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલી રકમ અરજદારને પરત કરશે.

૧૧. બીજી પિટિશન એટલે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૬૦૧૫/૨૦૦૩ ના સંબંધમાં, અરજદારોનો કેસ એવો છે કે અરજદારોએ જી.એસ.એફ.સી. દ્વારા યોજાયેલી હરાજીમાં અગાઉના ગ્રાહકનું યુનિટ ખરીદ્યું હતું અને તારીખ ૧.૫.૧૯૯૯ ના રોજ તેઓને મિલકતનો કબજો સોંપવામાં આવ્યો હતો. ત્યારબાદ અરજદારોએ તારીખ ૩.૪.૨૦૦૦ ના રોજ વીજ જોડાણ માટે અરજી કરી હતી અને અરજદારોએ જરૂરી ફી ભરી હોવા છતાં અને અરજદાર નં. ૧ કંપનીને હાઈ ટેન્શન સપ્લાય પૂરો પાડવા માટે પરિસરની શક્યતા ચકાસવા માટે નિરીક્ષણ કરવામાં આવ્યું હોવા છતાં, અરજદારોને વીજ પુરવઠો આપવા માટે અગાઉના ગ્રાહકના રૂ. ૪,૨૦,૨૬૦/- ના બાકી લેણાં ભરપાઈ કરવાનો આગ્રહ રાખવામાં આવ્યો હતો.

૧૨. આ પિટિશનમાં કરવામાં આવેલી અરજો પૈકીની એક સામાવાળા વિદ્યુત બોર્ડ - કંપની દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા તારીખ ૧૦.૮.૨૦૦૧ ના પરિપત્રને રદ અને ખાતલ કરવાની છે, જેના દ્વારા બોર્ડના વિદ્યુત ઊર્જા પુરવઠા માટેના નિયમો અને પરચૂરણ ચાર્જસમાં શરત નં. ૨(જે) દાખલ કરવામાં આવી હતી. શરત નં. ૨(જે) માન્ય હોવાનું ઠરાવતા માનનીય ડિવિઝન બેન્ચના ચુકાદાને ધ્યાને લેતાં આવી અરજ પર હવે વિચારણા કરવાની જરૂર નથી.

૧૩. જોકે, બાકી રહેલી અરજ એટલે કે અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ રાખ્યા વિના વીજ જોડાણ આપવા માટે કંપનીને નિર્દેશ આપવા બાબતે, અરજદારો તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી સત્યમ છાયાએ રજૂઆત કરી હતી કે

નિર્વિવાદપણે, વીજ જોડાણ માટે અરજદારો દ્વારા કરવામાં આવેલી અરજી વિદ્યુત ઊર્જા પુરવઠાની શરતોમાં શરત નં. ૨(જે) દાખલ કરવામાં આવી તે પહેલાંની હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારોએ તારીખ ૩.૪.૨૦૦૦ ના રોજ વીજ જોડાણ માટે અરજી કર્યા પછી, અરજદારો પાસેથી જરૂરી ચાર્જ વસૂલવામાં આવ્યા હોવા છતાં અને વિદ્યુત ઊર્જા પુરવઠો આપવાની શક્યતા સંપૂર્ણપણે ચકાસવામાં આવી હોવા છતાં, કંપનીએ અગાઉના ગ્રાહકના બાકી લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ રાખ્યો હતો અને અરજદારોને વીજ જોડાણ આપ્યું નહોતું. શ્રી છાયાએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારો કંપનીને વીજ પુરવઠો પૂરો પાડવા માટે પૂર્વશરત તરીકે અરજદારો દ્વારા કોઈપણ ભૂતકાળના લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ ન રાખવા વિનંતી કરતા રહ્યા હતા, તેમ છતાં કંપનીએ લાંબા સમય સુધી કોઈ કાર્યવાહી કરી નહોતી અને ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાથી વિરુદ્ધ વર્તન કરવાનું ચાલુ રાખ્યું હતું.

૧૪. બીજી તરફ, વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી ભાયાએ રજૂઆત કરી હતી કે અરજદારોએ શરત નં. ૨(જે) દાખલ થયા પહેલાં વીજ જોડાણ માટે અરજી કરી હોવા છતાં, કોઈ યોગ્ય ખુલાસા વિના, અરજદારોએ આ અદાલતનો આશરો લેવામાં વિલંબ કર્યો હતો અને અરજદારો આ અદાલત સમક્ષ આ પિટિશન દાખલ કરી શકે તે પહેલાં શરત નં. ૨(જે) પહેલેથી જ દાખલ થઈ ગઈ હતી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે આ અદાલતનો આશરો લેવામાં અરજદારો તરફથી થયેલા વિલંબ અને વિલંબના કારણે અને તે દરમિયાન શરત નં. ૨(જે) દાખલ થઈ ગઈ

હોવાથી, જેના દ્વારા જાહેર હરાજમાં અરજદારો દ્વારા ખરીદવામાં આવેલા પરિસરમાં પુનઃજોડાણ મેળવવા માટે અરજદારોએ અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં ચૂકવવા જરૂરી બનશે, તેથી ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને આ અદાલતે અરજદારોને કોઈ રાહત આપવી જોઈએ નહીં.

૧૫. બંને પક્ષોના વિદ્વાન એડવોકેટોને સાંભળ્યા પછી અદાલતને જણાય છે કે નિર્વિવાદપણે, જે તારીખે અરજદારોએ વીજ જોડાણ માટે અરજી કરી હતી તે તારીખે એવી કોઈ શરત અસ્તિત્વમાં નહોતી કે જેને વૈધાનિક માન્યતા હોય, જેના હેઠળ કંપની અરજદારોને વીજ જોડાણ આપવા માટે પૂર્વશરત તરીકે અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ રાખી શકે. જો અરજદારોની અરજી સમયે આવી કોઈ શરત અસ્તિત્વમાં નહોતી, તો અરજદારોનો કેસ ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાથી આવરી લેવાયેલો હતો. તેથી, અરજદારો દ્વારા હરાજમાં ખરીદવામાં આવેલા અગાઉના ગ્રાહકના પરિસરમાં વીજ જોડાણ મેળવવા માટે અગાઉના ગ્રાહકના બાકી લેણાં પહેલાં ચૂકવવા માટે અરજદારો પર કંપનીનો આગ્રહ માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાના સ્પષ્ટ ઉદ્દેશ્યમાં હતો અને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાના ઉદ્દેશ્યમાં જો કંપની અરજદારોને વીજ પુરવઠો આપવા માટે પહેલાં અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ રાખતી રહી હોય, તો અરજદારો આ અદાલતનો આશરો લેવામાં વિલંબ માટે જવાબદાર છે તેવા કારણોસર અરજદારોને રાહત આપવાનો ઇનકાર કરી શકાય નહીં. અરજદારોએ વીજ જોડાણ

માટે અરજી કર્યા પછી કંપની દ્વારા લેણાં ચૂકવવાના આગ્રહની તારીખ અને પિટિશન દાખલ કરવાની તારીખ વચ્ચેના સમયગાળાનો લાભ લેવાની કંપનીને પરવાનગી આપી શકાય નહીં, જે સમયગાળા દરમિયાન શરત નં. ૨(જે) દાખલ કરવામાં આવી હતી. અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં પેટે કોઈ ચૂકવણી કર્યા વિના હરાજીમાં ખરીદેલા પરિસરમાં વીજ જોડાણ મેળવવાની અરજદારોની પાત્રતા વીજળી પુરવઠાની શરતોમાં શરત નં. ૨(જે) દાખલ કરવાની તારીખ વિરુદ્ધ જોડાણ માટેની અરજીના સંદર્ભમાં અને ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા સ્થાપિત કાયદાના સંદર્ભમાં નક્કી કરવાની રહે છે. કોઈ ચર્ચાની જરૂર નથી કે ઇશા માર્બલ્સ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય મુજબ, શરત નં. ૨(જે) જેવી વૈધાનિક રીતે માન્યતા પ્રાપ્ત કોઈપણ શરતના અભાવે, અગાઉના માલિકના લેણાં ચૂકવ્યા વિના અરજદારો વીજ જોડાણ મેળવવા માટે હકદાર હતા. બાબતના આવા સંજોગોમાં, માત્ર આ અદાલતનો આશરો લેવામાં વિલંબના આધારે અરજદારોને રાહત આપવાનો ઇનકાર કરી શકાય નહીં. તેથી, બીજી પિટિશન મંજૂર થવાને પાત્ર છે.

૧૬. જ્યાં સુધી ત્રીજી પિટિશન એટલે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૪૭૬૬/૨૦૦૪ નો સંબંધ છે, અરજદારનો કેસ એવો છે કે અરજદારે જી.એસ.એફ.સી. દ્વારા યોજાયેલી હરાજીમાં અગાઉના ગ્રાહકના મકાન અને મશીનરી રૂ. ૨,૯૧,૦૦૦/- ની રકમમાં ખરીદ્યા હતા અને તારીખ ૧૫.૬.૨૦૦૪ ના રોજ અરજદારને મિલકતનો કબજો સોંપવામાં આવ્યો હતો. અરજદારનો કેસ

એવો છે કે સરકારે એનેક્સર-એ પરના તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર દ્વારા એવી નીતિ જાહેર કરી હતી કે હરાજી ખરીદનારે જી.ઈ.બી. સહિતના સ્થાનિક સત્તાવાળાઓને ચૂકવવાપાત્ર અગાઉના માલિકના લેણાં ચૂકવવાના રહેશે નહીં. અરજદારે જણાવ્યું છે કે અરજદારે તારીખ ૯.૮.૨૦૦૪ ના રોજ વીજળી બોર્ડને ૨૦ એચ.ટી.- ૩ ફેઝ પાવર સપ્લાય માટે અરજી કરી હતી અને બોર્ડે તારીખ ૨૧.૮.૨૦૦૪ ના પોતાના પત્ર દ્વારા અરજદાર દ્વારા ખરીદવામાં આવેલા પરિસરમાં વીજ પુરવઠો મેળવવા માટે તેના અગાઉના ગ્રાહકના રૂ. ૪૪,૧૬૩.૯૦ ના લેણાં પહેલાં ચૂકવવા માટે અરજદારને જણાવ્યું હતું. અરજદારે એવી દલીલ કરી છે કે સરકારના તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રને જોતાં, અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં પહેલાં ચૂકવવા અંગેનો બોર્ડનો આગ્રહ ગેરકાયદેસર, મનસ્વી, ગેરવાજબી અને અન્યાયી હતો.

૧૭. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી સવજાણીએ રજૂઆત કરી હતી કે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર મુજબ, કંપની અગાઉના ગ્રાહક સામેના તેના બાકી લેણાં પેટે જી.એસ.એફ.સી. દ્વારા હરાજીમાં મેળવેલી રકમમાંથી પ્રો-રેટા ધોરણે નક્કી કરેલી રકમ મેળવવા માટે જ હકદાર હતી અને તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ પછી અગાઉના ગ્રાહકની મિલકત ખરીદનાર હરાજી ખરીદનારને જોડાણ આપવા માટે અગાઉના ગ્રાહકના બાકી લેણાંના સંબંધમાં હરાજી ખરીદનાર પાસેથી કોઈ રકમ વસૂલવાની નહોતી. શ્રી સવજાણી અદાલતને તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર તરફ દોરી ગયા અને કંપનીના એનેક્સર-I પરના તારીખ ૨૦.૧.૨૦૦૫ ના

પરિપત્ર તરફ પણ અદાલતનું ધ્યાન દોર્યું જેથી એ નિર્દેશ કરી શકાય કે કંપનીએ સક્ષમ સત્તાધિકારીના નિર્ણયનો સ્વીકાર કર્યો હતો અને તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ પછી હરાજી ખરીદનારને જોડાણ આપવાના હેતુ માટે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના સરકારી ઠરાવ મુજબ અનુસરવાની કાર્યપદ્ધતિ અપનાવી હતી. શ્રી સવજાણીએ રજૂઆત કરી હતી કે કંપની માત્ર એવા કારણોસર અરજદાર પાસેથી અગાઉના માલિકના લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ રાખી રહી છે કે અગાઉના માલિકની મિલકતની હરાજી તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર પહેલાં યોજાઈ હતી. શ્રી સવજાણીએ રજૂઆત કરી હતી કે કંપનીના ચીફ એક્ઝિક્યુટિવને સંબોધવામાં આવેલા રિજોઈન્ડરના એનેક્સર-II પરના જી.એસ.એફ.સી. ના પત્રવ્યવહાર મુજબ, અરજદારને અગાઉના ગ્રાહકની મિલકત તારીખ ૨૨.૩.૨૦૦૪ ના રોજ વેચવામાં આવી હતી અને ભલામણ કરી હતી કે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રનો લાભ અરજદારને ઉપલબ્ધ હતો. શ્રી સવજાણીએ આમ પિટિશન મંજૂર કરવા અને આ અદાલત દ્વારા કરવામાં આવેલા તારીખ ૨૫.૩.૨૦૦૫ ના વચગાળાના હુકમ અનુસાર અરજદાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલી રકમ પરત કરવાનો કંપનીને આદેશ આપવા ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું.

૧૮. વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી ભાયાએ રજૂઆત કરી હતી કે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રની કલમ નં. ૮ માં દર્શાવ્યા મુજબ, પરિપત્રમાં કરવામાં આવેલી જોગવાઈઓ માત્ર એવા કિસ્સાઓમાં જ લાગુ થશે જ્યાં પરિપત્રની તારીખ પછી જી.એસ.એફ.સી. દ્વારા હરાજી યોજવામાં આવી હોય. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે

અરજદારે પરિપત્રની તારીખ પહેલાં યોજાયેલી હરાજીમાં અગાઉના ગ્રાહકની મિલકત ખરીદી હતી અને તેથી તેઓ પરિપત્ર હેઠળ લાભ મેળવી શકે નહીં. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે અન્યથા પણ, આ પરિપત્ર સપ્લાય એક્ટની કલમ ૪૯ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને વૈધાનિક રીતે ઘડવામાં આવેલી શરત નં. ૨(જે) ને ઓવરરાઈડ કરી શકે નહીં અને તેથી વીજ જોડાણ મેળવવા માટે ભૂતકાળના ગ્રાહકના લેણાં પહેલાં ચૂકવવા અરજદાર પર આગ્રહ રાખવામાં કંપની વાજબી છે. તેમણે એમ પણ રજૂઆત કરી હતી કે જ્યારે સરકારનો તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર શરત નં. ૨(જે) ને ઓવરરાઈડ કરી શકતો નથી, ત્યારે અરજદાર દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલ તારીખ ૨૦.૧.૨૦૦૫ ના પરિપત્રની કોઈ સુસંગતતા નથી અને તે હરાજી ખરીદનારને વીજ જોડાણ આપતાં પહેલાં તેની પાસેથી ભૂતકાળના ગ્રાહકના લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ રાખવાની કંપનીની સત્તાઓ છીનવી શકતો નથી. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કોઈપણ સંજોગોમાં જ્યાં સુધી ડિવિઝન બેન્ચે શરત નં. ૨(જે) ની માન્યતા અંગે નિર્ણય ન કર્યો ત્યાં સુધી, સરકાર માટે ભૂતકાળના ગ્રાહકોના લેણાં ચૂકવવાના પાસા પર નીતિ બનાવવાની કોઈ તક નહોતી અને તેથી તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના ઠરાવની કોઈ કાનૂની અસરકારકતા હોવાનું કહી શકાય નહીં. આ બાબતમાં વિદ્વાન આસિસ્ટન્ટ ગવર્નમેન્ટ પ્લીડર શ્રી સ્વપ્નેશ્વર ગૌતમને સાંભળવામાં આવ્યા છે.

૧૯. બંને પક્ષોના વિદ્વાન એડવોકેટોને સાંભળ્યા પછી અદાલતને જણાય છે કે અરજદારના એફિડેવિટ-ઇન-રિજોઇન્ડરના એનેક્ષર-II પરના તારીખ

૨૩.૨.૨૦૦૫ ના પત્રવ્યવહારમાં દર્શાવ્યા મુજબ તારીખ ૨૨.૩.૨૦૦૪ ના રોજ ડિરેક્ટર દ્વારા આવા વેચાણને મંજૂરી આપવામાં આવ્યા પછી જી.એસ.એફ.સી. દ્વારા તારીખ ૨.૬.૨૦૦૪ ના રોજ જી.એસ.એફ.સી. દ્વારા યોજાયેલી હરાજીમાં અગાઉના ગ્રાહકના યુનિટની અરજદાર દ્વારા ખરીદી કન્ફર્મ કરવામાં આવી હતી. આવા પત્રવ્યવહારમાં, જી.એસ.એફ.સી. એ વધુમાં ઉલ્લેખ કર્યો છે કે અગાઉના ગ્રાહકની મિલકતનું વેચાણ અરજદારને તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ પછી કરવામાં આવ્યું હતું અને તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રનો લાભ અરજદારને ઉપલબ્ધ હતો. જી.એસ.એફ.સી. ના આવા પત્રવ્યવહાર પરથી, જેણે અગાઉના ગ્રાહકની મિલકત અરજદારને વેચી હતી, એવું કહી શકાય કે અરજદારે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ પછી હરાજીમાં મિલકત ખરીદી હતી અને તેથી તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર અરજદારના કેસને લાગુ પડશે. સરકારના તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રની નીતિ મુજબ, અરજદાર દ્વારા ખરીદવામાં આવેલા અગાઉના ગ્રાહકના પરિસરમાં તેને વીજ જોડાણ આપવા માટે કંપનીએ અરજદાર પાસેથી અગાઉના ગ્રાહકના લેણાં વસૂલવાના રહેતા નથી.

૨૦. વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી ભાયાએ જોકે રજૂઆત કરી હતી કે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રનો કોઈ કાનૂની આધાર નથી કારણ કે તે શરત નં. ૨(જે) ની વિરુદ્ધ જાય છે અને વૈધાનિક સ્વરૂપ ધરાવતી શરત નં. ૨(જે) ને ઓવરરાઈડ કરી શકતો નથી. બીજી તરફ, વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી સવજાણીએ રજૂઆત કરી હતી કે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર સપ્લાય એક્ટની કલમ ૭૮(એ) હેઠળની

સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને જારી કરવામાં આવ્યો હોવાનું કહી શકાય. કલમ ૭૮(એ) નીચે મુજબ વંચાય છે:-

૭૮-એ. રાજ્ય સરકાર દ્વારા નિર્દેશો. -

(૧) પોતાના કાર્યોના નિર્વહનમાં, બોર્ડ રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેને આપવામાં આવતા નીતિ વિષયક પ્રશ્નો પરના આવા નિર્દેશોથી માર્ગદર્શિત થશે.

(૨) જો કોઈ પ્રશ્ન નીતિ વિષયક પ્રશ્ન છે કે નહીં તે અંગે બોર્ડ અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચે કોઈ વિવાદ ઉપસ્થિત થાય, તો તે ઓથોરિટીને સંદર્ભિત કરવામાં આવશે જેનો નિર્ણય આખરી રહેશે.]

શ્રી સવજાણીએ રજૂઆત કરી હતી કે સપ્લાય એક્ટની કલમ ૭૮(એ) હેઠળ, રાજ્ય સરકાર જાહેર હિતમાં નીતિ બનાવવા માટે અધિકૃત છે જેને કંપની દ્વારા અનુસરવાની રહે છે અને સરકારે જાહેર હિતમાં તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર દ્વારા નીતિ જાહેર કરી હતી અને તેથી કંપની સરકારની નીતિ મુજબ કાર્ય કરવા બંધાયેલી છે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વાસ્તવમાં, નીતિનું પાલન કરવા સંબંધે જો રાજ્ય સરકાર અને કંપની વચ્ચે કોઈ વિવાદ ઉપસ્થિત થાય, તો તે સપ્લાય એક્ટની કલમ ૭૮(એ) ની પેટા-કલમ (૨) હેઠળ સક્ષમ સત્તાધિકારી સમક્ષ રજૂ કરવાનો રહે છે અને સક્ષમ સત્તાધિકારીનો નિર્ણય કંપની અને રાજ્ય સરકાર માટે બંધનકર્તા રહેશે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે એનેક્સર-1 પરનો પરિપત્ર સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે જી.એસ.એફ.સી. અને જી.આઈ.આઈ.સી. દ્વારા હરાજીમાં વેચાયેલા

એકમોના સંદર્ભમાં ભૂતકાળના લેણાંની વસૂલાત માટે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રના સંબંધમાં આ બાબતની સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવી હતી અને સક્ષમ સત્તાધિકારીના નિર્ણય અનુસાર, કંપનીએ સરકારના તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રનો લાભ આપવાનું નક્કી કર્યું હતું.

૨૧. રિજોઈન્ડરના એનેક્સર-1 પરના તારીખ ૨૦.૧.૨૦૦૫ ના ઉપરોક્ત પરિપત્રના સંદર્ભમાં, જ્યારે અદાલતે વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી ભાયાને સક્ષમ સત્તાધિકારીના નિર્ણય સંબંધિત સૂચનાઓ મેળવવા જણાવ્યું, ત્યારે તેઓ એનેક્સર-1 પરના સદર પરિપત્રમાં જણાવેલી હકીકતોથી વિરુદ્ધ કંઈપણ અદાલતના ધ્યાને લાવી શક્યા નહોતા. સદર પરિપત્ર નીચે મુજબ વંચાય છે:-

ગુજરાત સરકારે સ્ટેટ ફાઈનાન્શિયલ કોર્પોરેશન એક્ટની કલમ ૨૯ હેઠળ જી.એસ.એફ.સી. અને જી.આઈ.આઈ.સી. દ્વારા હરાજી દ્વારા વેચાયેલા એકમોના બાકી લેણાંની વસૂલાત અંગે તારીખ ૦૭.૦૨.૨૦૦૪ નો સરકારી ઠરાવ નં. જી.એફ.સી.(જી.આઈ.સી.)૧૦૨૦૦૩-૧૭૧૧-પી બહાર પાડ્યો હતો અને સંદર્ભિત પરિપત્ર દ્વારા જરૂરી કાર્યવાહી માટે સદર જી.આર. ની જાણ કરવામાં આવી છે.

બોર્ડના “વિદ્યુત ઊર્જા સપ્લાય માટેની શરતો અને પરચૂરણ ચાર્જસ” ની શરત નં. ૨(જે) હેઠળની જોગવાઈના પ્રકાશમાં, યોગ્ય સત્તાધિકારીને કેસ સંદર્ભિત કર્યા વિના ફિલ્ડ કચેરીઓ માટે સદર જી.આર. નો લાભ લંબાવવો મુશ્કેલ છે. સક્ષમ

સત્તાધિકારી દ્વારા આ બાબતની સમીક્ષા કરવામાં આવી છે અને નીચે મુજબની કાર્યપદ્ધતિ અપનાવવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો છે:

૧. તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના ઉપરોક્ત જી.આર. નો લાભ નિયમો મુજબની સામાન્ય પ્રક્રિયાઓનું પાલન કરીને પરંતુ બોર્ડના જૂના લેણાં સામે ચુકવણીનો આગ્રહ રાખ્યા વિના આવનારા અનુગામી/કબજેદારને આપી શકાશે.

૨. સાથોસાથ, નીચે મુજબનાં પગલાં લેવામાં આવશે:

(૧) જી.આર. ની જોગવાઈઓ અનુસાર સંબંધિત રાજ્ય નાણાકીય નિગમ એટલે કે જી.એસ.એફ.સી./જી.આઈ.આઈ.સી. સાથે જૂના લેણાં સામે પ્રો-રેટા ચુકવણી ઝડપી બનાવવામાં આવશે અને

(૨) મૂળ ગ્રાહક પાસેથી બાકી લેણાંની વસૂલાત માટે કાનૂની કાર્યવાહી સહિતના તમામ પગલાં લેવા જોઈએ.

૩. તમામ સંભવિત પ્રયાસો/પ્રક્રિયા પછી, જો જૂના ગ્રાહક પાસેથી વસૂલાત શક્ય ન જણાય, તો સક્ષમ સત્તાધિકારીની યોગ્ય મંજૂરી માટે માફી/માંડી વાળવાની દરખાસ્ત પર પ્રક્રિયા કરવામાં આવે.

એ બાબત પુનરોચ્ચારિત કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત લાભ માત્ર એવા અરજદારને જ આપવામાં આવશે જેમણે જી.એસ.એફ.સી./જી.આઈ.આઈ.સી. પાસેથી હરાજી દ્વારા જી.આર. ની તારીખ પછી એકમ/મિલકત ખરીદી હોય અને

અન્ય તમામ કેસોમાં બોર્ડની શરત નં. ૨(જે) ની જોગવાઈઓનું કડકપણે પાલન કરવું જોઈએ. તેમજ મહેરબાની કરીને જી.આર. ની તારીખ પછી એટલે કે ૭.૨.૨૦૦૪ પછી બોર્ડના જૂના લેણાં સામે જી.એસ.એફ.સી. અથવા જી.આઈ.આઈ.સી. પાસેથી મળવાપાત્ર નાણાંના હિસાબે એડવાન્સ તરીકે, અનુગામી દ્વારા જોડાણ આપવા/પુનઃજોડાણ માટે અનુગામી દ્વારા જમા કરાવવામાં આવેલી રકમ, જો કોઈ હોય તો, પરત કરવાની વ્યવસ્થા કરવી.”

૨૨. સદર પરિપત્રમાં ઉલ્લેખ કર્યા મુજબ, તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રના સંબંધમાં આ બાબતની સક્ષમ સત્તાધિકારી દ્વારા સમીક્ષા કરવામાં આવી હોવાનું જણાય છે અને સક્ષમ સત્તાધિકારીના નિર્ણયના આધારે, કંપનીએ તેમાં જણાવ્યા મુજબની કાર્યપદ્ધતિ અપનાવવાનું નક્કી કર્યું હતું, જે મુજબ નિયમો અનુસાર સામાન્ય પ્રક્રિયાનું પાલન કરીને પરંતુ કંપનીના જૂના લેણાં સામે ચુકવણીનો આગ્રહ રાખ્યા વિના તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રનો લાભ આવનારા અનુગામી/કબજેદારને આપવાનો હતો. સક્ષમ સત્તાધિકારીના નિર્ણયના પ્રકાશમાં જેના અનુસંધાને કંપની દ્વારા તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ નો પરિપત્ર અપનાવવામાં આવ્યો છે, ત્યારે એવી દલીલ કે તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રનો કોઈ કાનૂની આધાર નથી અને તે શરત નં. ૨(જે) ને ઓવરરાઈડ કરી શકતો નથી તે પાયાવિહોણી બની જાય છે. અદાલતને જણાય છે કે જ્યારે આવો નિર્ણય કંપનીનો પોતાનો જ છે અને જ્યારે સરકારના તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્ર પછી જી.એસ.એફ.સી. દ્વારા યોજાયેલી હરાજીમાં અરજદારે અગાઉના ગ્રાહકનું

યુનિટ ખરીદ્યું હોવાનું કહી શકાય, ત્યારે અરજદારને વીજ જોડાણ આપવા માટે અરજદાર પાસેથી અગાઉના ગ્રાહકના બાકી લેણાં ચૂકવવાની માંગણી કરવામાં કંપની વાજબી નહોતી.

૨૩. વિદ્વાન એડવોકેટ સુશ્રી ભાયાએ જોકે રજૂઆત કરી હતી કે કોઈપણ સંજોગોમાં તારીખ ૭.૨.૨૦૦૪ ના પરિપત્રને શરત નં. ૨(જે) સામે કોઈ લાભ આપવા માટે વાંચી શકાય નહીં કારણ કે વિદ્વાન સિંગલ જજે તારીખ ૧૯.૬.૨૦૦૩ ના હુકમ દ્વારા શરત નં. ૨(જે) હેઠળ જે વ્યક્તિઓ પાસેથી ભૂતકાળના લેણાંની વસૂલાતનો આગ્રહ રાખવામાં આવ્યો હતો તેમની પિટિશનો મંજૂર કર્યા પછી, આ અદાલત દ્વારા લેટર્સ પેટન્ટ અપીલો મંજૂર કરવામાં આવી ત્યાં સુધી, શરત નં. ૨(જે) ના સંદર્ભમાં કોઈ છૂટછાટ અથવા લાભ આપવા માટે સરકાર દ્વારા નીતિ જાહેર કરવાનું કોઈ કારણ નહોતું. અદાલતને જોકે જણાય છે કે માત્ર વિદ્વાન સિંગલ જજે તે પિટિશનો મંજૂર કરી હતી તે હકીકત એવું ઠરાવવાનો કોઈ આધાર નથી કે આ નીતિ હરાજ ખરીદદારો દ્વારા અગાઉના ગ્રાહકોના ભૂતકાળના લેણાં ચૂકવવા સામે લાભ આપવા માટે નહોતી. પરિપત્રને તે જેવો છે તેવો વાંચતાં, સ્પષ્ટપણે જણાય છે કે સરકાર એ સુનિશ્ચિત કરવાના સ્પષ્ટ ઇરાદા સાથે નીતિ લઈને આવી હતી કે અગાઉના ગ્રાહકોના એકમોના હરાજ ખરીદદારો પર આવા ભૂતકાળના ગ્રાહકોના લેણાં ચૂકવવાનો આગ્રહ ન રાખવામાં આવે.

૨૪. બાબતના આવા સંજોગોમાં, ત્રીજી પિટિશન સ્વીકારવાપાત્ર બને છે અને પિટિશનમાં કરવામાં આવેલા વચગાળાના હુકમ અનુસાર અરજદાર દ્વારા જમા

કરાવવામાં આવેલી રકમ અરજદારને પરત કરવાનો કંપનીને આદેશ કરવો જરૂરી બને છે.

૨૫. પરિણામે, પ્રથમ પિટિશન એટલે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૫૦૭૧/૨૦૦૩ ફગાવી દેવામાં આવે છે, જો કે વીજ કંપનીને એવા નિર્દેશ સાથે કે જો કંપની તેના દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા દાવાની પ્રક્રિયા દ્વારા અથવા અન્ય કોઈપણ પ્રક્રિયા દ્વારા અગાઉના ગ્રાહક પાસેથી પોતાના ભૂતકાળના લેણાં વસૂલવામાં સફળ થાય, તો અરજદાર દ્વારા જમા કરાવવામાં આવેલી રકમ પરત કરવી. રુલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. વચગાળાની રાહત, જો કોઈ હોય તો, રદબાતલ ઠરે છે.

૨૬. બીજી પિટિશન એટલે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૬૦૧૫/૨૦૦૩ મંજૂર કરવામાં આવે છે. એવું ઠરાવવામાં આવે છે કે અરજદારો પોતાના દ્વારા હરાજીમાં ખરીદેલા પરિસરમાં અગાઉના માલિક/ગ્રાહક સામેના વીજળીના કોઈપણ બાકી લેણાં ચૂકવ્યા વિના વીજ જોડાણ મેળવવા માટે હકદાર હતા. તારીખ ૨૮.૪.૨૦૦૪ ના વચગાળાના હુકમ પરથી જોઈ શકાય છે તેમ, અરજદારો આ અદાલત સમક્ષ એવી બાંચધરી આપે કે જો પિટિશનમાં અરજદારો નિષ્ફળ જશે તો અરજદારો પોતાના દ્વારા ખરીદેલા પરિસરના અગાઉના માલિકના વીજળીના બાકી લેણાં ચૂકવશે, તે શરતે અરજદારોને વીજ જોડાણ આપવાનું હતું. હવે, પિટિશન મંજૂર કરવામાં આવી હોવાથી, અરજદારોને આવી બાંચધરીમાંથી મુક્ત કરવામાં આવે છે અને અરજદારોને વીજ જોડાણ અગાઉના ગ્રાહકના

કોઈપણ લેણાંની ચુકવણીને આધીન રહેશે નહીં. રુલ એબ્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે.

૨૭. ત્રીજી પિટિશન એટલે કે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૪૭૬૬/૨૦૦૪ મંજૂર કરવામાં આવે છે. એનેક્સર-ઈ પરના તારીખ ૨૧.૮.૨૦૦૪ ના પત્રમાં સમાવિષ્ટ અરજદારને વીજ જોડાણ આપવા માટે અરજદાર પાસેથી અગાઉના ગ્રાહકના બાકી લેણાંની કંપની દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગણી રદ અને બાતલ કરવામાં આવે છે. પરિણામે, સામાવાળા નં. ૨- કંપનીને આ હુકમ મળ્યાની તારીખથી ચાર અઠવાડિયાના સમયગાળામાં તારીખ ૨૫.૩.૨૦૦૫ ના વચગાળાના હુકમ હેઠળ અરજદાર દ્વારા ચૂકવવામાં આવેલી રકમ પરત કરવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. તદનુસાર રુલ એબ્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે.

સહી/-

(સી.એલ.સોની, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.